

रातो रत्नबर

Ratokhabar weekly

वर्ष ८ अङ्क २३ पूर्णाङ्गिक ३४१ २०७९ पुस १३ गते बुधबार

Wednesday, 28 December 2022

युवा र विद्यार्थीको ४ दिने पार्टी स्कुल काठमाडौंमा सुन
सही दृष्टिकोण निर्माण गर्ने स्कुलिङ आवश्यक : सुदर्शन

... बाँकी ३ पृष्ठमा

मकवानपुरमा माओ दिवस

मकवानपुर / नेपाल कम्युनिस्ट पार्टी (बहुमत), नेपाल कम्युनिस्ट पार्टी (क्रान्तिकारी माओवादी) र नेकपा (मशाल) को संयुक्त

... बाँकी ३ पृष्ठमा

कास्कीमा संयुक्त माओ दिवस

पोखरा / नेपाल कम्युनिस्ट पार्टी (बहुमत), नेपाल कम्युनिस्ट पार्टी (क्रान्तिकारी माओवादी) र नेकपा (मशाल) को संयुक्त आयोजनामा कास्कीको पोखरामा १३० औं माओ दिवस मनाइएको छ।

कार्यक्रममा नेकपा (बहुमत) का जिला इच्चार्ज गोकुल

... बाँकी ३ पृष्ठमा

अखिल क्रान्तिकारीले त्रिविलाई दियो सङ्घर्षको चेतावनी

काठमाडौं/अखिल (क्रान्तिकारी) ले त्रिविलाई साउन १७ गते दुकाएको मागपत्रलगायत नतिजा प्रकाशनमा भैरहेको ढिलासुस्तीविरुद्ध ध्यानाकर्षण गराउदै आइतबार त्रिविका भीसी धर्मकान्त बास्कोटा, परीक्षा नियन्त्रक पुष्पराज जोशीलाई भेटेर

... बाँकी ३ पृष्ठमा

मधेस ब्युरोमा भव्यतापूर्वक माओ दिवस सम्पन्न

काठमाडौं/ नेकपा (बहुमत) र अन्य दुई कम्युनिस्ट पार्टीसहित तीन पार्टीले कम्युनिस्ट पार्टी (बहुमत) को आयोजनामा सोमबार देशभर १३० औं माओ दिवस विश्व कम्युनिस्ट आन्दोलनका महान् नेता कमरेड माओको जन्मदिनका अवसरमा १३० औं माओ दिवस भव्य दिवस मनाइएको छ। काठमाडौंलगायत कतिपय स्थानमा संयुक्त रूपमा माओ दिवस मनाइएको छ भने कतिपय ब्युरो र जिलगाहरूमा नेकपा (बहुमत) को आयोजनामा माओ दिवस मनाइएको छ।

नेपाल पार्टी (बहुमत)

कम्युनिस्ट सिराहाले

... बाँकी ३ पृष्ठमा

लुम्बिनी ब्युरोमा मनाइयो माओ दिवस

गामानसिल घर्ती, दाल / नेपाल कम्युनिस्ट पार्टी (बहुमत), नेपाल कम्युनिस्ट पार्टी (मशाल) र नेपाल कम्युनिस्ट पार्टी (क्रान्तिकारी माओवादी) ले संयुक्त रूपमा दालमा १३० औं माओ दिवस मनाएका छन्। सोमबार दालको सदरमुकाम घोराहीमा माओ दिवस मनाइएको हो।

विश्व कम्युनिस्ट आन्दोलनका महान् नेता कमरेड माओको जन्मदिनका अवसरमा घोराहीमा न्यालीसहित संयुक्त रूपमा भव्य कार्यक्रम गरेर माओ दिवस मनाइएको थियो।

... बाँकी ४ पृष्ठमा

जेलेन्स्कीको अमेरिका भ्रमणप्रति रुस आक्रोशित युक्रेन र अमेरिकाले शान्ति नचाहेको रुसको प्रतिक्रिया

काठमाडौं/साप्राज्यवाद र विशेषतः अमेरिकी साप्राज्यवादको उक्साहट र र्खार्थामा रुससँग युद्ध गरिरहेको युक्रेनको राष्ट्रपति भोलोडिमिर जेलेन्स्कीले अमेरिका भ्रमण गरेपछि रुसले आक्रोश व्यक्त गर्दै अमेरिका र जेलेन्स्कीले शान्ति नचाहेको र युद्ध लम्बाउन चाहेको प्रमाणित भएको भनी आक्रोश व्यक्त गरेको छ। युक्रेनको मुख्यो लगाएर अमेरिकाले आफूसँग अप्रत्यक्ष चाहेदै र युद्ध गरिरहेको दाबी पनि रुसले गरेको छ।

जेलेन्स्कीले अमेरिका भ्रमण गरेर त्यहाँको संसदलाई सम्बोधन गरेपछि अमेरिकाका लाई रुसी राजदूत अनातोली एन्टोनोभले यो 'उत्तेजक कार्य' भएको र भ्रमणको नतिजा भयानक हुनसक्ने चेतावनी दिएका छन्। अमेरिकाले रुसलाई थप आक्रोशित बनाउदै रुसलाई धातक हतियार र तूलौ परिमाणमा आर्थिक सहयोग गर्ने घोषणा गरेपछि रुसको कडा

प्रतिक्रिया आएको हो। रुसी सरकारका प्रवक्ता दिमित्री पेस्कोभले जेलेन्स्कीको अमेरिका भ्रमणमा शान्तिका विषयमा कुनै वार्ता नहुनु अमेरिकाले रुससँग छदम युद्ध गरिरहेको थप प्रमाण रहेको बताएका छन्। प्रवक्ता दिमित्री पेस्कोभले युक्रेनको यो कदमले रुसलाई आफ्नो विशेष सेन्य अभियानको लक्ष्य हासिल गर्नेबाट नरोक्ने पनि प्रस्त पारेका छन्।

सञ्चारामाध्यमहरूका अनुसार रुसी राजदूत अनातोली एन्टोनोभले आफ्नो कदमबाटे सोचिवाचार गर्नु भन्ने रुसले चाहको तर अमेरिकाले युक्रेनलाई पेट्रियट मिसाइल डिफेन्स सिस्टम दिने खबर वित्तानक छ।

यिनै विषयहरूलाई प्रमाणको रूपमा अधि सार्दै रुसी विदेश मन्त्रालयकी प्रवक्ता मारिया जाखारोभाले भनेकी छिन्, 'युक्रेनी राष्ट्रपति र अमेरिकी राष्ट्रपतिको वासिङ्टनमा भएको भेटले युक्रेन र अमेरिका शान्ति चाहेदैन् भन्ने देखाउँछ। उठीहरूको नियत युद्ध जारी राख्ने हो।'

जेलेन्स्कीले अमेरिका भ्रमणको रूपमा अमेरिकी राष्ट्रपति जो बाइडेनलाई भेटनुको साथै त्यहाँको संसदलाई सम्बोधन गरेका थिए। बाइडेनले युक्रेनलाई १७ अर्ब डलरको थप सहयोग गर्ने र ४५ अर्ब डलर दिने बताउदै अमेरिका युक्रेनको साथमा दृढापूर्वक उभिने बताएर रुसलाई थप चिद्याएका छन्। प्याट्रियट मिसाइलले रुसी आक्रमणबाट बचाउ गर्ने अमेरिका र जेलेन्स्कीको सहयोग छ।

-एजेन्सीहरूको सहयोगमा

विप्लवको दस्तावेज सारसङ्ग्रहादको पोथो- ६

विप्लवको 'सफल महाधिवेशन' मा प्रस्तुत गरिएको र औपचारिक रूपमा पारित गरिएको 'दस्तावेज' हैनै कुनै पनि राजनीतिक मानिस यो सहज निर्धारणमा पुछ-त्यसमा सारसङ्ग्रहादको डड्सुर जेमेको छ, धैर्यभन्दा धैरे अन्योलग्रस्त रहेको छ, कतिपय गम्भीर विषयमा सेंद्रियिक प्रस्तावको अभाव छ। त्यसका नमुनाहरू त्यो महाधिवेशनमा प्रस्तुत गरिएको लेखमा प्रसरण-प्रसरण देखन पाइन्छ। नेपाललाई समाजवाद घोषणा गर्ने विप्लवको भावनात्मक मनोकाकडका ठीक त्यही किसिमले अभियक्त दुन्हु जसरी घनश्याम भुसालको नेपाललाई पुँजीवादी देश भनियोस् भन्ने मनोकाकडका अभियक्त हुन्छ। घनश्याम भुसाल सामन्तवादी उत्पादन सम्बन्ध भएको नेपाललाई पुँजीवादी भएको देख रुचाउँन्। जस्तो उनको दस्तावेजको पृष्ठ २ मा लेखेका छन्, 'दलाल पुँजीपति वर्ग र श्रमिक वर्ग, पुँजीवादी आदर्शवाद र वैज्ञानिक समाजवादका श्रीचो सङ्ग्रही अहिलेको हो र नेपालमा भेलामा सम्बोधन गर्दै नेपालको क्रान्तिकारी आन्दोलनमा सांस्कृतिक आन्दोलनको महत्वपूर्ण भूमिका रहने भन्दै महासङ्घर्षले यसमा भूमिका निर्वाह गर्नुपर्ने बताए। हालै सम्पन्न चुनावमा ५८ प्रतिशत जनताले चुनाव अवज्ञा गरेकाले

देश/परिवेश

धर्मेन्द्र बास्तोला 'कञ्चन'

अन्तर्रिविरोध दलाल पुँजीवाद र वैज्ञानिक समाजवादका श्रीचो सङ्ग्रही अहिलेको हो र वैज्ञानिक विश्लेषण त के हो भने नेपालमा तमाम अन्तर्रिविरोध उत्पादित नेपाली जनता र एकाधिकार पुँजीवादको दलाली गर्ने नोकरशाही दलाल पुँजीवादका श्रीचो सङ्ग्रही अहिलेको हो र नेपालमा वैज्ञानिक समाजवाद त के नयाँ जनवादी क्रान्ति पनि नभएको अवस्था हो। तर विप्लवले वैज्ञानिक समाजवाद र दलाल पुँजीवादबाट देश गुजिरहेको भव्यले नेपाल वैज्ञानिक समाजवादी क्रान्ति सम्पन्न भैसकेको, सर्वहारा अधिनायकत्व रहेको भन्ने अर्थ आउँछ।

उनको त्यो दस्तावेजको पृ० ३ मा दर्शन, अर्थनीति,

... बाँकी २ पृष्ठमा

साम्राज्यवादले खेल मैदान बनाएको मुलुकले सताव्दीयाँ पछिसम्म त्यसले पैदा गराएका दुष्परिणामहरू भोगिरहनु पर्दछ। द्वितीय विश्वयुद्धपछि बेलायती साम्राज्यवाद अस्तायो। अमेरिकी साम्राज्यवादको उदय भयो। एसियाको एउटा मुलुक चीनको महाशक्ति राष्ट्रका रूपमा भएको उदयले अमेरिकी साम्राज्यवादलाई बेचैन बनाएको छ। आजको अमेरिकाको त्यसप्रकारको बेचैनीको परिणति कुनै रूपमा हुन्छ होला? यो प्रश्नाको अनुचरित सन्त्रासले देसी संसारका गरिब देश र त्याहाँका जनतालाई खेदिरहेको छ। त्यसमा पनि बढ्ता सन्त्रास दक्षिणएसियालाई छ किनभने अमेरिकाले चीनविरोधी गतिविधिका निमित्त दक्षिणएसियाका मुलुकहरूलाई आफ्नो रणनीतिक उद्देश्य पूर्तिको खेल मैदान बनाउन चाहन्छ। आफ्नो रणनीतिमा अमेरिका सफल भयो भने दक्षिणएसियाको भविष्य असोचीनीय ढुग्गले अँच्यारो हुने निश्चित छ। त्यसकारण यो भूगोलमा अमेरिकी उपरितिलाई रोक्ने कूटनीतिलाई शिरोधार्य गर्ने दायित्व सिङ्गारे दक्षिणएसियाको राज्य सञ्चालनमा पुगेकाहरूको ऐतिहासिक साफा दायित्व बनेको छ। तर दुःखो कुरा चीनविरोधी रणनीतिक खेलका लागि अमेरिकाले केन्द्रीय महत्व दिएको नेपालको सत्ता राजनीति क्रमशः प्रोअमेरिकन कितामा ढल्कै जान थालेको देखिन्छ। यो हाम्रानिमित्त अत्यन्त ठूलो राष्ट्रिय चिन्ताको विषय हो।

केही एकाध समस्या छोडेर बितेको ७० वर्षको इतिहासमा चीन नेपालको असल छिमेकी देश हो। त्यसो त अमेरिका पनि नेपाललाई सहयोग गर्दै आएको देश हो तर अमेरिकी सहयोगका प्रस्तावहरू उसका नवौपनिवेशिक रणनीतिक उद्देश्यद्वारा परिलक्षित देखिन्छन्। नेपालीमा एउटा उखान छ- टाडाको आरन र नजिकको उधिन। मानौं कसेको दृष्टिमा अमेरिका नेपालको ठूलो सहयोगी राष्ट्र नै हो भने पनि अमेरिका टाडाको आरन हो भने चीन नजिकको उधिन हो। त्यसैले नजिकको उधिन काम नलागेर टाडाको आरन काम लागैन। चीनको पच्चीस सय वर्ष पुरानो सिल्क रोड र रेसमको व्यापारको समयदेखि आजसम्मको इतिहास हेर्दा लाई- चीन एउटा लामो व्यापारिक संस्कृति बोकेको मुलुक हो। प्राचीनकालबाट नेपाल र भोटका बीचमा व्यापार भझरहेको इतिहास पाइन्छ। व्यापारिक स्वार्थ नमिल्दा भोट-चीन र नेपालका बीचमा पनि बेलायतमा खटपट भझरहन्थ्यो। आज हाम्रो असल छिमेकी मुलुक भए पनि चीन पनि एउटा महाशक्ति राष्ट्र भएको छ र उसको प्रभाव पनि विश्वव्यापी बढै गएको परिदृश्यमा चीनको नेपाल नीति कस्तो हुँदै जान्छ भन्ने चीनको गर्भमा छ। तर अमेरिका र चीन दुवै देशको नेपाल चापारिक संस्कृति कर्त्तव्य जारी गर्दै स्टिमेटअनुसार निर्माणको काम नभएको, एकाघरका मानिस जम्मा गरी समिति बनाइएको, राजकुलो मासिएको र सर्वसाधारणलाई बजेट आएको जानकारी नगराइएको भन्दै आत्रोश व्यक्त गरेका छन्।

अनियमितापूर्वक थालिएको निर्माणकार्यप्रति आपति

ज्वाला, दोलखा/ नेपाल कम्प्युनिस्ट पार्टी (बहुमत) दोलखा भीमेश्वर नगर समितिले राजकुलो नै मिचेर अनियमित र अपारदर्शी तरिकाले निर्माण गर्न लागिएको मैदाने सङ्कको कामप्रति आपति प्रकट गरेको छ। पार्टीका नगर इन्चार्ज ईश्वरले वक्तव्य जारी गर्दै स्टिमेटअनुसार निर्माणको काम नभएको, एकाघरका मानिस जम्मा गरी समिति बनाइएको, राजकुलो मासिएको र सर्वसाधारणलाई बजेट आएको जानकारी नगराइएको भन्दै आत्रोश व्यक्त गरेका छन्।

ईश्वरले प्रेस वक्तव्य जारी गर्दै निर्माण समितिलाई बारम्बार जानकारी गराउँदा र सार्वजनिक सूचना जारी गर्न भन्दा पनि कुनै जानकारी नदिई काम रोकेकाले यसप्रकारका गतिविधिको भण्डाकोर गर्न, कमिसनमा काम दिनेलाई नछोडने र स्टिमेटअनुसार काम नभएकाराही गर्न जनाएका छन्।

जनता समाजवादी पार्टी मधेस प्रदेश सदस्य नेकपा (बहुमत) मा प्रवेश

सिराहा/जनता समाजवादी पार्टी (जसपा) का मधेस प्रदेश ब्युरो सदस्यसहित २ जना नेकपा (बहुमत) मा प्रवेश गरेका छन्। पार्टी प्रवेश गर्नेहरूमा जसपाका मधेस प्रदेश सदस्य बिन्दुकुमार साह र महेन्द्रकुमार साह रहेका छन्।

पार्टीमा नवप्रवेशीहरूलाई नेकपा (बहुमत) केन्द्रीय कार्यालय सदस्य तथा पूर्वी ब्युरो इन्चार्ज निर्मल र केन्द्रीय सचिवालय सदस्य तथा मधेस

नेपालमा नवउपनिवेशवादको लगाम

आज मुलुक थैरै गम्भीर परिस्थितिमा उभियको देखिन्छ। यस्तो गम्भीर परिस्थितिमा नेपाललाई समझौतीय सिद्धान्तको जग्मा उभ्याउनुपर्दछ। आज अमेरिका र चीनका बीचमा सञ्चालन भइरहैको व्यापार युद्ध र शक्ति सद्विधाको टकरावमा नेपाल अमेरिकाको चीन धैर्ने रणनीतिको गौठी बन्नु हुँदैन।

भोट चीन प्राचीन सम्यता र संस्कृतिको केन्द्र हो तर अमेरिका इतिहासको कान्छे मुलुक हो। यो देशले प्राचीनभन्दा आधुनिक सम्यताको परिचय बोकेको छ। यद्यपि नेपाल र अमेरिकाका बीचमा सन् १९४७ मा नै राजदूत स्तरमा कूटनीतिक सम्बन्ध कायम भएको थियो। बेलायत र भारतपछि नेपालसित कूटनीतिक सम्बन्ध स्थापना गर्ने अमेरिका तेसो मुलुक हो। चीनसित सन् १९५५ मा मात्र दौत्य सम्बन्ध कायम भएको थियो तर चीन भोट र नेपाल सम्बन्धलाई कूटनीतिक सम्बन्धको आलोकमा मात्र हेर्न मिल्दैन। ऐतिहासिक परि दृश्यमा पनि नेपाल-भोट चीन सम्बन्ध निकै पुरानो छ। विसंगो सातां सताव्दीमा नै नेपालकी राजकुमारी भूकुटी र भोटका तेतीसाँ राजा चोड्चडग्गोप्ता कीचमा विवाह भएको थियो। नेपालबाट भोटमा अन्न, अदुवा, खुसानी आदि निकासी उपयोग गर्ने गरिन्दै आएको भए पनि चीन पनि एउटा उदीयमान महाशक्ति राष्ट्र हो। दक्षिणएसिया र विशेषत: नेपालको राजनीतिमा नेपालबाट भोटमा अन्न, अदुवा, खुसानी आदि विकासी उपयोग गर्ने नियन्त्रित देखिन्छ। यो चासाले पनि हाम्रो दूला हुन्थे। आज पनि नेपाली प्रोड जनजिब्रोमा भोटे डाङु, भोटे नुन, भोटे ताल्चा, भोटे घोडा, भोटे कुकुर, भोटे मास, भोटे लसुन, भोटे साड्लो, भोटे काम्लो र भोटे गल्चाँचा आदि शब्दहरू हराएका छैनन्। गतकालहरूमा भारतले नेपालमाथि नाकाबन्दी लगाउँदा नेपालमा भोट चीनबाट ठूलो प्याज आएको थियो र हामीले त्यसलाई उपभोग गरेका थियाँ।

आजको विश्व भूमण्डलीय र अन्तररनिर्भरतामा जेलिएको विश्व हो। यातायात तथा सूचना साम्राज्यको कारणले विश्व एउटा साँधुरो घरमा परिणत हुँदै गएको छ। अमेरिका विश्वको मुख्य महाशक्ति मुलुक हो। त्यसैले अमेरिकालाई नेपालजस्तो देशले अनावश्यक रूपमा विद्युताउने वा अन्तररिट्रिय राजनीतिमा अमेरिकी क्याम्पमा सामेल हुने दुवै कूटनीतिक अतिको मार्ग अवलम्बन गर्नु हुँदैन। रुस-युक्तने युद्धको प्रकरणमा चीन, भारतजस्ता शक्तिशाली मुलुकहरू तटस्थ बसे तर शेरबहादुर देउवा नेतृत्वको गठबन्धन सरकारले रुसका विरुद्धमा अमेरिकाका पक्षमा हात उठाएर नेपालको असंलग्न परराष्ट्र नीतिमाथि आधारित कूटनीतिक मूल्यमाथि प्रहार गर्न पुग्यो जसको परिणाम तेलको कच्चा पदार्थ इच्छन र खाद्यान्न आयातमा ठूलो सङ्कटको खेतीमा आकासिंदो महँगो तेलको गर्ने अप्राप्यता थारेको छ। इन्द्रानेसियाले नेपाललाई खाने तेल उत्पादनका लागि चाहिने पदार्थ नपाइजदिएको भए नेपालीहरूको भान्सा आज पनि विश्वव्यापी बढै गएको परिदृश्यमा चीनको नेपाल नीति कस्तो हुँदै जान्छ भन्ने चीनको गर्भमा छ। तर अमेरिका र चीन दुवै देशको नेपाल चापारिक संस्कृति बोकेको मुलुक हो। प्राचीनकालबाट नेपाल र भोटका बीचमा व्यापार भझरहेको इतिहास पाइन्छ। व्यापारिक स्वार्थ नमिल्दा भोट-चीन र नेपालका बीचमा पनि विश्वव्यापी बढै गएको परिदृश्यमा चीनको नेपाल नीति कस्तो हुँदै जान्छ भन्ने चीनको गर्भमा छ। तर अमेरिका र चीन दुवै देशको नेपाल चापारिक संस्कृति बोकेको मुलुक हो।

आज अमेरिकीहरू दक्षिणएसियामा पयर पसारेर ताइवान, हड्कड तथा उझगुर मुसलमान भोट चीनको विश्वव्यापी बढै गएको परिदृश्यमा चीनको नेपाल नीति कस्तो हुँदै जान्छ भन्ने चीनको गर्भमा छ। तर अमेरिका र चीन दुवै देशको नेपाल चापारिक संस्कृति बोकेको मुलुक हो।

पनि आज नेपाली जनता तेललगायत उपभोग्य वस्तुहरूको डरलाग्दो महँगीको मारमा परिरहेका छन्। आज चीन र भारतका बीचमा भन्नपछि भन्न व्यापारयुद्ध चर्काई गएको छ।

पनि आज नेपाली जनता तेललगायत उपभोग्य वस्तुहरूको डरलाग्दो महँगीको मारमा परिरहेका छन्। आज चीन र भारतका बीचमा भन्नपछि भन्न व्यापारयुद्ध चर्काई गएको छ।

पनि आज नेपाली जनता तेललगायत उपभोग्य वस्तुहरूको डरलाग्दो महँगीको मारमा परिरहेका छन्। आज चीन र भारतका बीचमा भन्नपछि भन्न व्यापारयुद्ध चर्काई गएको छ।

पनि आज नेपाली जनता तेललगायत उपभोग्य वस्तुहरूको डरलाग्दो महँगीको मारमा परिरहेका छन्। आज चीन र भारतका बीचमा भन्नपछि भन्न व्यापारयुद्ध चर्काई गएको छ।

पनि आज नेपाली जनता तेललगायत उपभोग्य वस्तुहरूको डरलाग्दो महँगीको मारमा परिरहेका छन्। आज चीन र भारतका बीचमा भन्नपछि भन्न व्यापारयुद्ध चर्काई गएको छ।

पनि आज नेपाली जनता तेललगायत उपभोग्य वस्तुहरूको डरलाग्दो महँगीको मार

यात्रा डायरी

पूर्णबहादुर सिंह

पूर्ण एसियामा अवस्थित करिब १६ लाख वर्गकिलोमिटर भूमि क्षेत्र भएको पश्चिममा रात र पूर्वमा बिहानको सूर्य चम्किरनने विश्वमा (रुस र क्यानाडाहाले) तेस्रो ढूलो, जनसङ्ख्यामा पहिलो (करिब एक अर्ब तीस करोड) र चार मानवसंख्यामा मिश्र, मेसोपोटामिया, सिन्धु र प्राचीन चीन एउटा केन्द्र रहेको जनगणतात्रिक मुलुक हो । ५ हजार वर्षको विकासक्रममा चीनले मानव सभ्यताको प्रगतिमा विशिष्ट योगदान पुऱ्याएको छ । १९ प्रतिशत हान र ५५ वटा अल्पसङ्ख्यक जातजातिको मानव सङ्ग्रहालय मनिने चीन भौगोलिक रूपले अला पर्वतहरू, विभिन्न किसिमका घाँटीहरू, नावाली उच्च पहाडहरू र समल उच्चायोग्य मैदानहरूको विविधताले भरिएको मुलुक हो । दीर्घकालीन जनवद्दको सङ्घर्ष, बालदान र विजयमा कमरेड माओले निर्माण गरेको जगमा आज चीन मौलिक समाजवादको अभियानमा अधि बढिरहेको छ । यो मुलुक सबैका लागि कुनै रहस्यको विषय छैन । खुल्ला किताबजस्ते सैबैले सजिलैसँग अध्ययन गर्न र बुफ्न सक्छन् । जनगणतन्त्र कोरियाको यात्रा गर्ने क्रममा यो मुलुकमा पहिलो यात्रा गर्ने अवसर मिल्यो । यहाँ चीनका बारेमा नभएर मेरो यात्राका बारेमा उल्लेख गरिएको छ ।

ल्हासाको भूमिमा पाइला टेक्का

पहिलो दिन (९ अप्रिल, २०१७) करिब १२ बजे दिउँसो मात्र हामी एयर चाइनाद्वारा चीनको स्वशासित क्षेत्र तिब्बतको राजधानी ल्हासातर्फ प्रस्थान गन्यो । हामी सबैको दिमागमा महान् माओको नेतृत्वमा दीर्घकालीन जनयुद्धद्वारा जनवादी गणतन्त्र चीन र किम इल सुङ्को नेतृत्वमा जनवादी गणतन्त्र कोरियाको अवलोकन (अध्ययन) भ्रमणको कौतूहल एवम उत्साह पैदा भइरहेको थियो । केही समयपछि नेपालको आकाश पार गरी तिब्बतको आकाशमा एयर चाइना प्रवेश गन्यो । विमानको भ्यालबाट कपासले ढाकिएजस्तै सेतो हिउँले ढपकक छोपिएका हिमालहरू, नीलगणनजस्तै हिमतालहरू र कलकल बगिरहेका हिमनदीहरूको दृश्य अवलोकन गरियो । हिमपातले ढाकिए तुकांडाकाँडा र खोचहरू पनि विमानबाट अवलोकन गरियो । केही समयपछि (करिब दुई घन्टापछि) विमान परिचारिकाले ल्हासा विमानस्थलमा पुर्दैचौं भनेर उद्घोष गरिन् । त्यसपछि संसारको सबैभन्दा अग्लो स्थानमा अवस्थित ल्हासा विमानस्थलमा जहाज अवतरण गन्यो । चारैतर अग्ला डाँडाकाँडा, हिमनदीको किनार, वृक्षरोपणको जड्गल, उत्तरान गरिएका पहाडमा अवस्थित खानीहरू, विमानस्थलवरिपरि नजिक कृषि फर्म (भेडाबाखा) हरू देखियो । विमानबाट भरेर एक घन्टा ल्हासामा व्यतित गरियो । विश्वसर्वाहा वर्गकाका नेता तथा जनवादी गणतन्त्र चीनका निर्माता महान् कमरेड माओ त्येतुजुदेखि सी जिड पिडसम्मको तस्विरले भरिएको एउटा होडिड बोर्ड विमानस्थलमा देख्दा मलाई गैरवको अनुभूति भयो । महान् जनक्रान्ति सम्पन्न गरी आजको चीनको मार्गदर्शन गर्न तथा मार्गिचित्र कोर्ने कमरेड माओको कुशल नेतृत्व र भूमिकाको संस्मरण गर्दा गैरवले छाती पूऱ्यो भने विचलित भई आत्मसमर्पण गर्न दलाल प्रचण्डलाई देखेर आक्रोश एवम धृणा पैदा भयो । कुनै पनि मुलुक बन्नलाई कुशल, दूरदर्शी तथा देश र जनताप्रति समर्पित नेतृत्वको आवश्यकता र महत्वबोध पनि भयो ।

छेन्नुमा पहिलो बास

करिब तीन बजे विमान ल्हासा विमानस्थलबाट छेन्नुतर्फ प्रस्थान गन्यो । विश्वल तिब्बतको भूमिग र दुई घन्टाको अन्तरालमा जहाज करिब ५ बजे छेन्नु विमानस्थलमा अवतरण गन्यो । विश्वल छेन्नु सहरको विश्वल विमानस्थल, भौतिक पूर्वाधार र त्यहाँको विकास, समृद्धि र सभ्यता देख्दा हाम्रो मुलुकलाई कहिले र कसरी त्यो स्तरमा विमानस्थलतर्फ प्रस्थान गरियो ।

साड्घाई सहरमा

दोस्रो दिन (१० अप्रिल, २०१७) बिहानको नास्ता खाएर छेन्नु विमानस्थलमा निर्धारित समयमा पुरियो । त्यसपछि छेन्नुबाट साड्घाईतर्फ प्रस्थान गरियो । छेन्नुको विश्वल सहरमा गगनचुम्बी भवनहरू, चौडा सङ्कहरू, गिन सिटी, विश्वल सफ्टको आकाशमाथि लामो समयसम्म विमानको भ्यालबाट दृश्यावलोकन गर्दा भौतिक पूर्वाधार, विकास र समृद्धिको राप्रो

माओको मुलुकमा पहिलो यात्रा

सन्दर्भ : १३० औं माओ दिवस

अनुभूति गर्ने सुवर्ण अवसर प्राप्त भयो ।

स्थानीय समयअनुसार १:५५ बजेदेखि १२:४५ सम्म करिब साडे तीन घन्टाको यात्रापछि विमान परिचारिकाले साड्घाई (पुरोड) विमानस्थलमा पुरोको जानकारी गराइन् । विश्वल क्षेत्रफलमा निर्मित विमानस्थल र सयाँको सङ्ख्यामा उडिरहेका र अवतरण गरिरहेका विमानहरू, गगनचुम्बी भवनहरू, फराकिला सङ्कहरू र दर्जानौ टर्मिनलहरूले साड्घाई सौचिको को साड्घाई पो रहेछ भन्ने महसुस मात्र होइन, प्रत्यक्ष अनुभव गरियो । विमानस्थलमा गाडीमा लामो दूरी पार गरिसकेपछि साड्घाईको मुख्य भागमा पुरियो ।

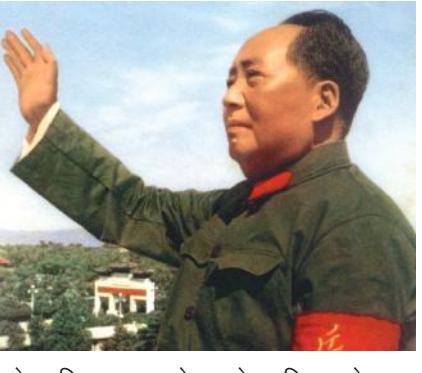
छोटो समयमा साड्घाईका मुख्यसुर्य

स्थान घुन्ने र अवलोकन गर्ने निर्णय गरी होटेलमा लगेजहरू राखेर आसपासमा घुन्ने कामसहित साड्घाई टावर पुगेर अवलोकन गरियो । भारी वर्षा, कुहिरोले पूरे सहर ढाकेकाले टावरमा चर्चेर पूरे साड्घाई अवलोकन गर्न सम्भव भएन । टावरलाई स्पर्श गर्ने तस्विर खिचेर निर्धारित वासस्थानतर्फ कफिर्यो । एकजना सुखाकर्मी र होटेलमा काम गर्ने एकजना स्थानीय नानीको सेवाभावसहितको सहयोगमा खानेबस्ने व्यवस्था गरिएको थियो ।

२४ घर्टे रेलयात्रा

(अप्रिल १२) चैत ३० गतेका लागि साड्घाई बेइजिड लोकल रेलको टिकट निश्चित भयो । बुलेट रेलमा छोटो समयमा पुगिने हुँदूहुँदै कमजोर अर्थिक स्थिति र लामो समयको रेलयात्रामा धेरै स्थानको अवलोकन गर्ने र अनुभव हासिल गर्ने उद्देश्य राखेर २४ घन्टा लामो रेलयात्रा ठोस गरियो ।

तेस्रो दिन (११ अप्रिल, २०१७) बिहानको खाना होटेलनजिकै रेस्टुरेन्टमा खाइयो । चिनियाँहरूलाई अरू भाषाको खासै आवश्यकता नपरेको महसुस भयो । आवश्यक पर्नेहरूले मात्र अड्ग्रेजी भाषा सिक्दा रहेछन् । अड्ग्रेजी नजान्ने लेपने भयो । प्रा. डा. सुरेन्द्र के सी.ले युरोपको स्तरमा चीनको विकास भएको बाताउभयो । हामी नेपालीहरू प्राकृतिक स्तरोत्साधनले प्रयुक्त र सम्भावना रहेछन् । विजयको जस्तै विकास गर्ने पचास वर्ष लाग्ने अनुमान गर्नुभयो । प्रा. डा. सुरेन्द्र के सी.ले युरोपको स्तरमा चीनको विकास भएको बाताउभयो । हामी नेपालीहरू आवश्यक प्रयोग गरी विजय हासिल गर्नुभयो । यो ऐतिहासिक स्थानको अवलोकन गर्न दराई होजार मानिसहरूको भीड डक्किबद्ध लामा अधि बढिरहेको छ । तियानमेन स्वयायरमा पुगेपछि थाहा भयो, शब्द राखिएको भवन निर्माणी अवश्यमा रहेछ । त्यसैले क. माओको शब्द हेर्ने हाम्रो उत्कट अभिलाषा पूरा हुन सकेन । माओको योगदानहरूको विषयमा गोष्ठी गर्ने मनसायाप निपू दुन सकेन किनकि तियानमेन स्वयायरमा नारा, जुलुस, ब्यानर र भाषणमा प्रतिबन्ध लगाइएको रहेछ । त्यसको विपरिये अवलोकन गरेर केही तस्विर खिच्चै हामी त्यहाँबाट रहिएको ।

पुगेर टिकट बनाउने ताकेतासहित त्यो रात बेइजिडमा बिताइयो ।

छेन्दु, साड्घाई र बेइजिड, मूलतः समग्र चीनको विकास, समृद्धि र प्रगतिको चर्चा मात्र होइन, मुक्तकण्ठले सबैले प्रशंसा गर्नुभयो । मानिकले नेपालको त होइन, साम्राज्यवादी भारतले पनि चीनको जस्तै विकास गर्ने पचास वर्ष लाग्ने अनुमान गर्नुभयो । प्रा. डा. सुरेन्द्र के सी.ले युरोपको स्तरमा चीनको विकास भएको बाताउभयो । हामी नेपालीहरू आवश्यक प्रयोग गरी विजय हासिल गर्नुभयो । यो ऐतिहासिक स्थानको अवलोकन गर्न दराई होजार मानिसहरूको भीड डक्किबद्ध लामा अधि बढिरहेको छ । तियानमेन स्वयायरमा पुगेपछि थाहा भयो, शब्द राखिएको भवन निर्माणी अवश्यमा रहेछ । त्यसैले क. माओको शब्द हेर्ने हाम्रो उत्कट अभिलाषा पूरा हुन सकेन । माओको योगदानहरूको विषयमा गोष्ठी गर्ने मनसायाप निपू दुन सकेन किनकि तियानमेन स्वयायरमा नारा, जुलुस, ब्यानर र भाषणमा प्रतिबन्ध लगाइएको रहेछ । त्यसको विपरिये अवलोकन गरेर केही तस्विर खिच्चै हामी त्यहाँबाट रहिएको ।

हजारौँहजार मानिस ग्रेटवाल अवलोकन गर्न भीड लगिरहेका छन् । त्यसपछि अले वर फकिएर राउड टेबुलमा बिहानको खाना खाँदा यात्राको एउटा वास्तविक आनन्द प्राप्त भएको अनुभूति भयो । त्यसपछि गाडी चढेर अकुपचर अस्पतालमा पुगीयो । अस्पतालको अकुपचर उपचार विधिलाग्यात विषयहरूको अध्ययन गरियो । अकुपचर चारिलाई हामी डाक्टर ठीकाको लागि विभिन्न विकासका नामांकन भएको थियो । तर काउन्टर बन्द भइसकाको काम सम्पन्न भएन । भोलि बिहान समयमयै विमानस्थलमा गएर फकिनुभयो । तर काउन्टर बन्द भइसकाको काम सम्पन्न भएन । भोलि बिहान समयमयै विमानस्थलमा गएर फकिनुभयो ।

तेस्रो दिन (२२ अप्रिल) : बिहानै हामी तियानमेन स्वयायरप्रस्थान गन्यो । यो ऐतिहासिक ठाँडू होइन । यहाँबाट सन् १९४९ मा महान् माओले जनवादी विजयलित रहेछ । त्यसपछि हामी डाक्टर ठीकाको लागि विभिन्न विकासका नामांकन भएको थियो ।

